καὶ τὸ χαλκοπράσινο πρόσωπό του, ἔγινε ἀκόμη πιὸ μουντό, πῆρε τὸ χρῶμα τῆς μουχλιασμένης περγαμηνῆς.

Μιὰ ἀπαίσια σύσπασις σήκωσε τὸ ἀπάνω χεῖλος, κι' ἔκανε νὰ φανοῦν τὰ δόντια τῆς πάνω ὀδοντοστοιχίας..

Ἡ γλῶσσα τότε φάνηκε κατάμαυρη καὶ φουσκαλιασμένη...

Ὅλοι ὅσοι ἦσαν μπροστά, ἦσαν συνηθισμένοι στὴ φρίκη τοῦ θανάτου.

Μὰ τὸ θέαμα τοῦ Βάλντιμαρ ἦταν τόσο ἀποκρουστικό, ποὺ ὅλοι τραβηχτήκαμε μακρυὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι..

Οἱ γιατροί, ἀφοῦ βεβαιώθηκαν πὼς εἶχε ἔλθει τὸ τέλος, ἑτοιμαζόντουσαν νὰ φύγουν, ὅταν ἕνα ἀλλόκοτο ἀνατριχιαστικὸ τρεμούλιασμα τῆς γλώσσας του, μᾶς ἔκανε νὰ σταματήσουμε...

Καὶ τότε ἀπ' τὸ ὀρθάνοιχτο στόμα, βγῆκε μιὰ φωνὴ ποὺ θἄταν τρέλλα νὰ θελήσω νὰ τὴν περιγράψω... Μπορεῖ βέβαια νὰ μεταχειριστῶ μερικὰ ἐπίθετα. Νὰ πῶ πὼς ἦταν βραχνή, τσακισμένη, ὑπόκωφη... Μὰ ἡ φρίκη της—ἡ ἀνείπωτη φρίκη της—δὲν μπορεῖ νὰ περιγραφῆ, γιατὶ τέτοιοι ἦχοι, ποτέ, ὄχι, ποτὲ δὲν ἐτάραξαν ἄλλοτε τὸ τρομαγμένο αὐτὶ τῆς ἀνθρωπότητας...

Φαινόταν σὰν νἀφτανε στὴν ἀκοή μας, μέσα ἀπὸ ἕνα βάραθρο φρικιαστικό.. Ἀπὸ ἕνα πηγάδι ἀφάνταστα βαθύ..

Ὁ Βάλντιμαρ μιλοῦσε... Καὶ—ὦ φρίκη!—ἀκούγαμε καθαρὰ αὐτὸ ποὺ ἔλεγε, ἀπαντῶντας στὴν τελευταία μας ἐρώτησι...

—Ναί.. ὄχι... κοιμήθηκα... μὰ τώρα... τώρα... εἶμαι πεθαμμένος!

Κανένας ἀπ' ὅσους ἦταν μπροστά, δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ τὴν ἀπερίγραπτη, τὴν τρομαχτικὴ ἐντύπωσι ποὺ μᾶς ἔκαναν αὐτὰ τὰ λόγια.

Ὁ φοιτητὴς λιποθύμησε καὶ οἱ νοσοκόμοι φύγανε πανικόβλητοι...

Οἱ γιατροὶ τρέξανε στὸ κρεββάτι καὶ ἐξετάσανε προσεχτικὰ τὸν Βάλντιμαρ. Ἦταν πεθαμμένος.. Ἀληθινὰ πεθαμμένος... Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀπολύτως ἀμφιβολία γι' αὐτό..

Τὸ μόνο ποὺ ἔδειχνε πὼς ἡ μαγνητική μου ἐπίδρασι ἐξακολουθοῦσε ἀκόμη, ἦτανε ἡ παλμικὲς δονήσεις τῆς γλώσσας...

Ἔτσι πέρασε μιὰ ὁλόκληρη μέρα, χωρὶς νὰ ξέρουμε καὶ μεῖς τί νὰ σκεφθοῦμε..

Ἦταν φανερὸ πὼς ὁ θάνατος, ἢ μᾶλλον ἡ συνέπειες αὐτοῦ ποὺ ὀνομάζουνε θάνατο, εἶχαν σταματήσει ἐξ αἰτίας τῆς ὑπνωτιστικῆς καταστάσεως τοῦ μέντιουμ...

Καὶ μᾶς φάνηκε καθαρὰ πὼς... τὸ νὰ ξυπνήσουμε τὸν Βάλντιμαρ δὲν θἄχε ἄλλο ἀποτέλεσμα, ἀπὸ τὸ νὰ φέρουμε γρηγορώτερα τὸ τέλος, καὶ νὰ ἐπιταχύνουμε τὴν ἀποσύνθεσι..

Αὐτὸ κράτησε ἑφτὰ ὁλόκληρους μῆνες...

Καὶ μόλις τὴν περασμένη Παρασκευὴ ἀποφασίσαμε νὰ ἐπιχειρήσουμε τὸ πείραμα τοῦ ξυπνήματος..

Μαζευτήκαμε ὅλοι στὸ σπίτι τοῦ πτώματος. (Πῶς, πῶς ἀλλοιῶς νὰ ὀνομάσω αὐτὸ τὸ ἀνθρώπινο κορμί, ποὺ κοίτοταν μὲ σταυρωμένα χέρια, καὶ μὲ μιὰ γλῶσσα μόνο ζωντανή, ποὺ ἔκαμε στὴν προσπάθειά της νὰ μιλήση;)

Κάνοντας τὴν ἐπιθυμία τῶν γιατρῶν, γιὰ τελευταία φορά, τὸν ρώτησα:

—Κύριε Βάλντιμαρ, μπορεῖτε νὸ μοῦ πῆτε τί αἰσθάνεσθε; Τί θέλετε;

Ἡ γλῶσσα τρεμούλιασε, ἢ μᾶλλον στριφογύρισε σπασμωδικὰ σὶπὸ στόμα (ἐνῶ τὰ σαγόνια καὶ τὰ χεῖλη ἔμεναν τελείως ἀκίνητα) καὶ στὸ τέλος ἡ ἴδια φριχτὴ φωνὴ ἐβόγγησε:

—Γρήγορα—γρήγορα—κοιμῆστε με—ἢ γρήγορα—ξυπνῆστε με—γρήγορα.—Σᾶς λέω πὼς εἶμαι πεθαμμένος!

Θέλησα πάντα νὰ ἐπιδράσω στὰ μάτια του...

Ἔκανα ὅ,τι ἔπρεπε, καὶ τὸ πρῶτο σύμπτωμα πὼς γύριζε στὴ ζωή, ἦταν νὰ κατεβοῦνε ἡ ἴριδες πρὸς τὰ ἐμπρός...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, οἱ βολβοὶ λυώνανε, ἐξαφανίστηκαν σ' ἕνα βρώμικο κιτρινόπηχτο ὑγρό...

Νευριασμένος, βάλθηκα μ' ὅλη μου τὴ δύναμι, ὅλη μου τὴ θέλησι νὰ τὸν ξυπνήσω...

Μὰ αὐτὸ ποὺ συνέβηκε τότε, κανένα ὄν ἀνθρώπινο δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ περιμένη... Πάει μακρύτερα ἀπὸ κάθε πιθανότητα...

Ἐνῶ ἔκανα τὰ μαγνητικὰ περάσματα ποὺ ἔπρεπε, μέσα σ' ἀπαίσια, τ' ἀνατριχιαστικά, τὰ πένθιμα τὰ βογγητὰ τῆς γλώσσας..

«Πε—θαμ—μένος!... Πε—θαμ—μέ—νος!»

Ὅλο τὸ σῶμα τοῦ Βάλντιμαρ—μονομιᾶς—ἀπότομα—κομματιάστηκε—ἔλυωσε—σάπισε κυριολεκτικὰ μέσα στὰ χέρια μου...

Καὶ μπροστὰ στὰ μάτια μας δὲν ἔμεινε, παρὰ μιὰ βρωμερή, ἄμορφη μάζα, σχεδὸν ρευστὴ—μὰ ἀποκρουστικὰ πηχτὴ μάζα σάπιου πτώματος, θαμμένου πρὸ ἑφτὰ μηνῶν...

ΕΔΓΚΑΡ ΠΟΕ

Ὁ Ἔδγκαρ Πόε

ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

ΟΝΕΙΡΑ ΠΟΥ ΒΓΗΚΑΝ ΑΛΗΘΙΝΑ

Τί πίστευαν ὁ Ἀριστοτέλης, ὁ Ἱπποκράτης κι' ὁ Γαληνὸς γιὰ τὰ ὄνειρα. Πῶς τυφλώθηκε ἕνας Ρωμαίος στὸν ὕπνο του. Πῶς ὁ πατέρας τοῦ Γαληνοῦ ἔκανε τὸ γυιό του γιατρό. Τὸ ὄνειρο τοῦ Γαληνοῦ καὶ ὁ πόνος τοῦ ἥπατος. Τὸ προφητικὸ ὄνειρο τοῦ Πινδάρου, κτλ.

Οἱ ἀθάνατοι πρόγονοί μας Ἱπποκράτης, Ἀριστοτέλης καὶ Γαληνὸς ἦσαν οἱ πρῶτοι ποὺ μελέτησαν τὰ ὄνειρα καὶ προσπάθησαν νὰ τοὺς δώσουν μιὰ ἐξήγησι. Ἔτσι ὁ Ἱπποκράτης, μεταξὺ τῶν ἄλλων παρατηρήσεών του, κάνει καὶ τὴν ἀκόλουθη: «Τὰ πρόσωπα ποὺ εἶδαν στὸ ὄνειρό τους ὅτι ἐπῆραν κάποιο καθαρτικό, παθαίνουν, μόλις ξυπνήσουν, ...κένωσι! Ἡ ὑποβολὴ γίνεται κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὀνείρου καὶ πραγματοποιεῖται στὸ ξύπνημα. Ἡ εἰκόνα ποὺ ἀποτυπώνεται στὰ κύτταρα τοῦ ἐγκεφάλου ἐπενεργεῖ στὸν ὀργανισμὸ καὶ ἡ πρᾶξις γίνεται κατὰ τὴν ἀφύπνισιν».

Μετὰ τοὺς τρεῖς μεγαλοφυεῖς αὐτοὺς ἄνδρες καὶ ἄλλοι μεγάλοι ἰατροὶ καὶ συγγραφεῖς γενικῶς τῆς ἀρχαιότητος ἐμελέτησαν καὶ περιέγραψαν διάφορα ὄνειρα.

* * *

Ὁ Πλίνιος, παραδείγματος χάριν, ἀναφέρει ὅτι ὁ Κορνήλιος Ροιμφῖνος εἶδε κάποτε στὸ ὄνειρό του πὼς τυφλώθηκε καὶ πράγματι τὸ πρωὶ ξύπνησε τυφλός. Ὁ δυστυχὴς Ρωμαῖος εἶχε προσβληθῆ κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὕπνου του ἀπὸ ἀμαύρωσι, κι' ἔτσι ἔχασε τὸ φῶς του.

* * *

Ὁ πατέρας τοῦ Γαληνοῦ, ὁ Νίκων, ὁ ὁποῖος ἦταν βαθύπλουτος κι' ἕνας ἀπὸ τοὺς σοφωτέρους ἀρχιτέκτονας τῆς ἀρχαιότητος, σκεφτόταν νὰ κάνη τὸ γυιό του ἐπίσης ἀρχιτέκτονα. Μιὰ νύχτα ὅμως εἶδε ἕνα ὄνειρο, τὸ ὁποῖο τὸν προέτρεψε νὰ σπουδάση τὸ γυιό του γιατρό. Ὁ Νίκων πίστεψε στὸ ὄνειρο, κι' ἔτσι ἡ ἀνθρωπότης, χάρις σ' ἕνα ὄνειρο, ἀπέκτησε τὸν Γαληνό, μιὰ δόξα γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ μιὰ κορυφὴ τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης.

* * *

Ὁ Γαληνὸς ἐπίστευε στὰ ὄνειρα. Τὸ διεκήρυξε αὐτὸ σαφέστατα, σὲ πολλὰ μέρη τῶν ἔργων του. «Κάποιος ἄνθρωπος—γράφει—εἶδε μιὰ νύχτα στὸ ὄνειρό του ὅτι ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς μηρούς του ἀπολιθώθηκε. Καὶ πράγματι, ὕστερα ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ σώματός του προσεβλήθη ἀπὸ παράλυσι»!...

Κάποτε ὁ ἴδιος ὁ Γαληνός, ὑποφέροντας ἀπὸ σφοδρὸ πόνο τοῦ ἥπατος, ὀνειρεύτηκε τὸν Ἀσκληπιό, ὁ ὁποῖος τὸν συμβούλεψε νὰ ἀνοίξη τὴν ἀρτηρία ἐκείνην, ἡ ὁποία βρίσκεται ἀνάμεσα στὸν δείχτη καὶ στὸ μεγάλο δάχτυλό μας. Ὁ Γαληνός, μόλις ξύπνησε, χωρὶς κανένα δισταγμό, ἔκανε τὴν ἐγχείρησι καὶ θεραπεύθηκε ἐντελῶς.

* * *

Εἶνε γνωστὰ καὶ δυὸ ὄνειρα προφητικά, ποὺ ἀφοροῦν καὶ τὰ δυὸ τὸν Πίνδαρο.

Ὁ Πίνδαρος εἶδε κάποτε στὸν ὕπνο του τὴν Περσεφόνη, τὴν θεότητα τοῦ Ἅδου, ἡ ὁποία τοῦ παραπονέθηκε ὅτι ἐνῶ ἐξύμνησε ὅλους τοὺς θεούς, μονάχα αὐτὴν ἐξέχασε νὰ ὑμνήση, καὶ ὅτι ἦρθε ἐπιτέλους καὶ ἡ σειρά της. Λοιπόν, δέκα μέρες μετὰ τὸ ὄνειρο αὐτό, τὸ ὁποῖον εἶχε προξενήσει τρομερὴ ἐντύπωσι στὸν γέρο ποιὰ ποιητή, ὁ Πίνδαρος ἔφυγε ἀπὸ τὸν κόσμο καὶ πῆγε στὰ δώματα τῆς Περσεφόνης, γιὰ νὰ γράψη φαίνεται ἐκεῖ τὴν ὠδή του πρὸς αὐτήν.

Ἀλλὰ καταπληκτικώτερο καὶ προφητικώτερο εἶνε τὸ ὄνειρο, ποὺ εἶδε σχεδὸν συγχρόνως στὰς Θήβας μιὰ συγγενής τοῦ μεγαλειτέρου ὑμνογράφου τῶν αἰώνων. Αὐτὴ εἶδε στὸν ὕπνο της τὸν Πίνδαρο νὰ τραγουδάη ἕναν ὕμνο πρὸς τὴν Περσεφόνη καὶ τόσο τρόμαξε, ὥστε σηκώθηκε ἀμέσως καὶ τοῦ τὸ ἔγραψε. Τὸ ὄνειρο ὅμως ἐπαλήθευσε τόσο γρήγορα, ὥστε μόλις πράγματασε νὰ τὸ μάθη ὁ Πίνδαρος.

* * *

Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει στὸν «Βίο τοῦ Διονυσίου», ὅτι κάποιος ἐκδορεὺς εἶδε στὸ ὄνειρό του πὼς ἔκοβε τὸ λαιμὸ τοῦ Διονυσίου τοῦ Τιράννου. Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ φιλύποπτος βασιλιᾶς, σκέφτηκε ὅτι ὁ ἐκδορεὺς δὲν θἄβλεπε τέτοιο ὄνειρο, ἂν δὲν ἔκανε στὸ ξύπνιο του τέτοιες σκέψεις, καὶ ἀμέσως διέταξε τὴ θανάτωσί του.